

Gdańskie obchody trzydziestej rocznicy wybuchu II wojny światowej

Zbliża się dzień obchodów 30 rocznicy wybuchu II wojny światowej. Wojna, która wielu państwom i narodom przyniosła niepowetowane straty moralne i materialne; wojna, która stała się groźnym momentem dla wielu pokoleń i której tragiczne następstwa jeszcze ciągle spotykamy.

Trzydzieści lat temu, działa pancernika „Schleswig Holstein” skierowane na Westerplatte — wypływając ze swych czeluści lawinę żelaza i ognia — obwieściły złowieszczo Europie: Wojna!

Dowiedzieli się o tym żołnierze Polskiej Wojskowej Składnicy Tranzytowej na Westerplatte i pracownicy Poczty Polskiej w Gdańsku; mieszkańcy Gdyni i półwyspu helskiego. Dla nich dzień 1 września 1939 roku zamienił się z normalnego dnia pracy w wojenne piekło, które trwało — dla tych co przeżyli — przez blisko sześć lat.

Idąc ulicami Gdańska czy Gdyni, przejeżdżając przez piękną ziemię gdańską — spotykamy na każdym niemal kroku — miejsca, gdzie obywatele polscy bronili swojego imienia i imienia Ojczyzny, na prze-kór hordom hitlerowskich najeźdźców.

Dziś wspominając te chwile, czymy pamięć znanych i bezimiennych bohaterów tamtych dni, a obchodzone w Gdańsku uroczystości stanowią będą wyraz holdu dla niezłomnej postawy wszystkich patriotów walczących o wolność i niepodległość państwa polskiego.

31 sierpnia przed wszystkimi miejscami pamięci narodowej zaciągnięte zostaną warty honorowe, składane będą wieńce i kwiaty:

- o godz. 11.00 — przy płycie upamiętniającej bohaterstwo obrońców Poczty Polskiej w Gdańsku;
- o godz. 12.00 — przed mauzoleum żołnierzy Armii

• Dokończenie na str. 2

Dziennik Bałtycki

Rok XXV, nr 205 (7815) Cena 50 gr Piątek, 29 sierpnia 1969 r.

Aby pomóc rolnictwu

Przemysł spożywczy zmienia swe plany

WARSZAWA (PAP). — Na aktualną sytuację gospodarczą kraju rzutuje w poważnym stopniu wpływ długotrwałej suszy, której skutki najdotkliwiej odczuwa nasze rolnictwo. Dlatego też, niezależnie od dotychczasowych środków podjętych już przez Radę Ministrów, do przeciwdziałania skutkom suszy włączają się również poszczególne resorty. Szczególnie poważną rolę w niesieniu pomocy dla rolnictwa przypada Ministerstwu Przemysłu Spożywczego i Skupu.

Jedną z pierwszych decyzji było wyeliminowanie z planów eksportu roku bieżącego i przyszłego wszystkich surowców o charakterze paszowym, a więc wysłodków, me-lasy, sasu buraczanego, wy-cierki itp. Decyzji tej towarzyszyły odpowiednie skorygowanie planów produkcyjnych w niektórych gałęziach, zwłaszcza w przemyśle ziemniaczanym, który będzie musiał zmniejszyć zużycie surowca o blisko jedną trzecią w stosunku do roku ub. Uzgodniono wstępnie z Ministerstwem Rolnictwa, że będzie ograniczony przerób ziemniaków na... (nieczytelne)

Zostanie jednak utrzymana na dotychczasowym poziomie dzięki zastąpieniu surowca ziemniaczanego — melasą.

W tym roku nieco odmiennie będzie przebiegać kampania cukrownicza, gdyż chodzi nie tylko o pełne zabezpieczenie nie potrzeb surowcowych przemysłu i produkcji cukru, ale — co należy szczególnie podkreślić — uwzględnienie aspektów paszowych (liczą b-racznymi na kiszonki, wysłodków itp.).

Licząc się z trudnościami w bilansie paszowym resort przystąpił obecnie do programu pomocy paszowej dla rolnictwa.

Wstępny program przewiduje zwiększenie dostaw pasz tręściewych o przeszło 500 tys. ton w stosunku do efektywnie sprzedanych tych pasz w roku ub.

Odpowiednie dyspozycje otrzymał przemysł mięsny, który jest przygotowany — w razie potrzeby — do przyjęcia oraz przechowywania mięsa chłopskiego, aby zapewnić odpowiednie rezerwy na zapotrzebowanie ludności w roku przyszłym.

Wiadomości z Czechosłowacji

Wysokie odznaczenie dla G. Husaka ■ Wywiad „Rudego Prava” z gen. Rytirzem ■ Uroczystości w Bańskiej Bystrzycy

PRAGA (PAP). W związku z 25 rocznicą słowackiego powstania narodowego odbyła się we środę wieczorem w Bratysławie uroczystość wręczenia wysokich odznaczeń państwowych uczestnikom i organizatorom tego powstania. Na uroczystości obecni byli m. in. prezydent republiki Ludvík Svoboda, pierwszy sekretarz KC KPČZ Gustav Husak oraz premier rządu CSRS O. Czerník.

Tytuł Bohatera CSRS oraz Złotą Gwiazdę „Bohatera CSRS” otrzymali z rąk prezydenta pierwszy sekretarz KC KPČZ Gustav Husak oraz członek Prezydium KC KPS, artysta ludowy L. Novomeský. Nagrodę tę przyznano pośmiertnie również Janowi Szvernie.

dla żołnierzy Armii Radzieckiej, którzy oddali swe życie w walkach o wyzwolenie Czechosłowacji.

B A Ń S K A B Y S T R Z Y C A (PAP). 28 bm. odbyła się w Bańskiej Bystrzycy uroczysta akademii, poświęcona 25-letniej rocznicy powstania narodowego. Na akademii przybyli przedstawiciele społeczeństwa czechosłowackiego, partyzanci, uczestnicy powstania, ich towarzysze broni ze Związku Radzieckiego i innych krajów.

Zebrań serdecznie powitali prezydenta CSRS Ludvíka Svoboda, pierwszego sekretarza KC KPČZ G. Husaka, premiera rządu CSRS O. Czerníka i innych wybitnych działaczy partyjnych i państwowych, delegację partyjno-rządową Związku Radzieckiego z członkiem Biura Politycznego KC KPZR, pierwszym zastępcą przewodniczącego Rady Ministrów ZSRR, K. Mazurkiem na czele, delegację partyjno-rządową Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej, której przewodniczył Władysław Kruček — członek Biura Politycznego KC PZPR, pierwszy sekretarz KW PZPR w Rzeszowie oraz delegację Bulgarii, Niemieckiej Republiki Demokratycznej i Węgier.

Jak informuje agencja CTK, Prezydium Czeskiej Rady Narodowej przychyliło się do prośby ministra oświaty Czeskiej Republiki Socjalistycznej, Bezdička i zwołowało go z zajmowanego stanowiska, dziękując jednocześnie za dotychczasową pracę. Nowym ministrem oświaty został Jaromír Tírbek.

Ministerstwo Oświaty Czeskiej Republiki Socjalistycznej opublikowało 27 bm. oświadczenie, krytykujące pewne negatywne tendencje, nie wyliczając tendencji antysojalistycznych i antyradzieckich, jakie ujawniły się w roku ubiegłym w zakresie pracy wychowawczej w szkołach pierwszego i drugiego stopnia.

Niedawno mianowany nowy pełnomocnik rządu od spraw

• Dokończenie na str. 2

W IRLANDII

Apel o współpracę z rządem ulsterskim

LONDYN (PAP). We czwartek rano na ulicach Belfastu znów rozległy się strzały. Ze źródeł policyjnych twierdzą, że strzały oddano z samochodu przejeżdżającego przez wschodnią część miasta.

Przywódcy katolicki Irlandzkiej wezwali ludność do współpracy z rządem w celu wprowadzenia w Ulsterze pokoju.

Prymas Irlandii północnej, kardynał William Conway, po spotkaniu się z brytyjskim sekretarzem stanu do spraw wewnętrznych Jamesem Callaghanem również zaapelował do katolickiej ludności o współpracę z rządem.

Delegacja rządowa ZSRR przybywa do Gdańska

Na Wybrzeże przybywa dzisiaj radziecka delegacja rządowa w składzie: Leonid Iljczew, wiceminister spraw zagranicznych ZSRR, dyrektor departamentu radzieckiego MSZ Żerniecki i radca ambasady ZSRR w Warszawie Krylow.

Goście radzieccy dziś przed południem zwiedzą odbudowane dzielnice starego Gdańska, stocznię i port gdański, a po południu — Gdynię. W sobotę odbędą wycieczkę morską po Zatoce Gdańskiej, a następnie odlecą samolotem do Warszawy.

Niebezpieczna polityka Pekinu

Działalność Mao Tse Tung wtrąca Chiny w izolację!

MOSKWA (PAP). — Organizowanie przez przywódców pekińskich prowokacji nadgranicznych, stanowi część składową ich polityki zmierzającej do realizacji ideałów idących planów wielkomocarstwowych — pisze dziennik „Prawda” — w artykule redakcyjnym pt.: „Awanturnicza polityka Pekinu”.

Jest wiele dowodów, że tego rodzaju polityka jest prowadzona przez przy-

wódców chińskich w poszukiwaniu wyjścia z politycznego i ekonomicznego impasu, do którego zaprowadzili oni swój kraj.

„Prawda” zaznacza, że maściści starają się wszelkimi sposobami poróżnić kraje socjalistyczne, a przede wszystkim podważyć ich przyjaźń z ZSRR.

Wykazuje to szczególnie wyraźnie ustosunkowanie się przywódców chińskich do wydarzeń w Czechosłowacji. Maściści wykazali swą obojętność wobec socjalizmu. Wszystko wskazuje na to, że Pekin liczy na zwycięstwo antysojalistycznych w Czechosłowacji i jawnie występowal w ich obronie. Ostatnio maściści wypowiadają się w sposób absolutnie podobny do wypowiedzi „jastrzębi” węgierskich i bońskich odwetowców oraz nawołują wrogie wobec socjalizmu sily w Czechosłowacji, by podjęły wal-pkę przeciwko partyjnemu i państwowemu kierownictwu CSRS, przeciwko wspólnocie Ibrajów socjalistycznych.

„Prawda” podkreśla, że przy-wódcy chińscy nawołują do walki przeciwko układowi warszawskiemu i w istocie rzeczy zaprzestali krytyki agresywnego charakteru bloku północnoatlantyckiego.

Niebezpieczną i awanturnic-zą politykę zajmuje dzielnicz-

• Dokończenie na str. 2

MOSKWA (PAP). Podano oficjalnie do wiadomości, że 26 sierpnia o godz. 20.30 przy-lądowania na lotnisku Wnukowo uległ katastrofie samolot radziecki linii pasażerskich typu „Il-18”, na którego pokładzie znajdowały się 102 osoby. W katastrofie zginęło 16 osób.

DELHI (PAP). Szerokie poparcie udzielone przez naród indii decyzji podjętej przez rząd w sprawie nacjonalizacji 14 największych, prywatnych banków stwarza podsta-wę dla dokonania podobnych posunięć w przyszłości — oświadczyła pani Indira Gandhi w czasie wlecu w Delhi.

NOWY JORK (PAP). Stany Zjednoczone przeprowadziły we środę 15 z kole w tym roku podziemną próbę jądrową. Doświadczenie z ładunkiem atomowym o sile 25 tys. ton trójtlenitortenu przeprowadzone zostało na poligonie w stanie Nevada. Do atmosfery przelenkał pył radioaktywny.

BONN (PAP). We środę wieczorem przewodniczący CSU i boński minister finansów Strauss, występując w Wuppertalu, spotkał się z gwałtowną demonstracją, około trzech tysięcy przeważnie młodych ludzi, którzy powitali go okrzykami „Hitlerowiec — Strauss przez stąd”.

W 30 rocznicę napaści hitlerowskiej na Polskę

- 1 września o 12 w południe chwila ciszy w całym kraju
- Manifestacje na polach bitew i martyrologii
- Odsłonięcie pomników w Majdanku i Bydgoszczy

WARSZAWA (PAP). 1 września o godz. 12 — głos syren przypomni pamięć o dniu, po którym nastąpił „polski wrzesień” i rozpoczęła się II wojna światowa.

Na 3 minuty zamrze życie w całym kraju — nastąpi chwila, kiedy pochylimy głowy nad bohaterstwem polskiego żołnierza, który nigdy nie złożył broni i po przegranej kampanii 1939 r., sięgniemy pamięcią do ofiar hitlerizmu, którymi okupił naród polski swą wolę wytrwania i zwycięstwa.

dniami września 1939 r. hitlerowcy zgotowali „krwawą nie-dziele” — zbrodniczo masakrując setki Polaków.

Szereg wieców i manifestacji odbędzie się na terenach byłych obozów śmierni oraz obozów jenieckich, jak np. w byłym obozie Stalag 8-C w Zaganiu i w Doblegniewie (O-flag Woldenberg II).

Na terenie byłego obozu w Majdanku odbędzie się uroczystość Dni Majdanka, w ramach której odbędą się manifestacje społeczeństwa Lubli-na. Podczas uroczystości odsłonięty zostanie pomnik — mauzoleum.

Podobne uroczystości odbędą się również w byłym hitlerowskim obozie jenieckim w Rzeszowie, gdzie okupant zamordował tysiące żołnierzy polskich, radzieckich i innych narodowości.

Na wielu szkołach na terenie całego kraju odsłonięto do-stępnie tablice pamiątkowe, przypominające miedzy innymi niemieckie zbrodnie w czasie wojny oraz boje partyzanckie z hitlerowskim okupantem. Na szkołę w Łukawcu w woj. rzeszowskim odsłonięto ta zostanie tablica z nazwiskami pochodzącego stąd wo-dzcy obrony Wybrzeża — slyn-plik Stanisława Dąbka, słynnego bohatera polskiego ruchu oporu we Francji — kpt. Ważnego „Tytrysa” oraz po-ległego w 1939 pod Lubaczowem gen. Józefa Kustronia.

• Dokończenie na str. 2

Z WIZYTĄ U BYŁYCH STUTTHOFIAKÓW

Delegacja ZBoWiD w Danii

KOPENHAGA (PAP). 28 bm. na zaproszenie Duńskiego Związku b. Więźniów Śluthofu przybyła do Kopenhagi 9-osobowa delegacja ZBoWiD pod przewodnictwem sekretarza generalnego ZBoWiD — wicemin. kultury i sztuki, Kazimierza Rusinka. Na lotnisku kopenhaskim gości polskich witali — przewodniczący Związku b. Więźniów Śluthofu — Helge Kierulff, przedstawiciele innych duńskich organizacji kombatanckich i wysł. urzędnicy duńskiego min. kultury.

Z kraju

RZESZÓW (PAP). — W związku z obchodami 25 rocznicy wybuchu słowackiego powstania narodowego na teren pow. Kresno, gdzie do dziś mieszka wielu uczestników walk na Słowacji, przybyła we czwartek delegacja słowackiego związku bojowników antyfaszystowskich z Przeszowa. Słowacy kombatancki spotka-ja się m. in. z aktywistami ZBoWiD i złożą wieńce na cmentarzu żołnierskim w Dukil.

KATOWICE (PAP). — We czwartek na spotkanie pod hasłem: „Nigdy więcej wojny” przybyli na Śląsk kilkudziesięcioposobowe delegacje młodzieży z ZSRR, CSRS i NRD.

WARSZAWA (PAP). 28 bm. przybyła do Polski 11-osobowa delegacja szwedzka, składająca się z deputowanych do parlamentu, działaczy politycznych, gospodarzy i społecznych, która spotka się z polskimi przedstawicielami na trzeciej polsko-szwedzkiej konferencji „okrągłego stołu”. Konferencja obradować będzie w Kotołbrzegu w dniach 29 i 30 bm.

Przewidywany przebieg pogody dla Wybrzeża wschodniego na 29 bm. Zachmurzenie duże, okresami deszcze. Temperatura od 13 st. rano do 18 st. w ciągu dnia. Wiatr: słabe z kierunków wschodnich.

PODPISANIE UMOWY MIĘDZY PRL I ZSRR

Nowe możliwości badania i wykorzystania bogactw naturalnych szelfu kontynentalnego

WARSZAWA (PAP). We czwartek w Warszawie podpisana została między Polską Rzeczpospolitą Ludową a Związkiem Socjalistycznych Republik Radzieckich umowa o przebiegu granicy szelfu kont-

tyentalnego w Zatoce Gdańskiej i południowo-wschodniej części Morza Bałtyckiego. Umowę w imieniu Polski podpisał wiceminister spraw zagranicznych Zygfryd Wołniak, a w imieniu Związku Radzieckiego — zastępca ministra spraw zagranicznych Leonid Iljczew.

W umowie dokonane zostały rozgraniczenie szelfu między obu państwami zgodnie z zasadami przyjętymi w konwencji geneńskiej o szelfie kontynentalnym z dnia 29 kwietnia 1958 r. oraz deklaracji o szelfie kontynentalnym Morza Bałtyckiego, podpisanej w Moskwie dnia 23 października 1968 r. przez rządy PRL, ZSRR i NRD.

Szef — według klasycznej definicji jest to zalana morzem część lądu, łagodnie pochylona w kierunku głębin morskich. W przypadku umów międzynarodowych w sprawie granicy szelfu kontynentalnego chodzi o tę część dna morskiego, która leży już poza zasięgiem wód terytorialnych.

Zawarta umowa przyczyni się do zbadania i wykorzystania bogactw naturalnych szelfu kontynentalnego Bałtyku.

„Pragniemy wam oświadczyć — stwierdzają autorzy postania, nawijając do rocznicy 1 września — że nie zapomnimy bólu i cierpienia, które Niemcy powodowane były i brutalnością „rasy panów” sprowadziły na naród polski tym aktem gwałtu”. Działacze zachodniemieccy przypominają straszne okrucieństwa, jakich dopuścili się u nas okupant. Piszą o aresztowaniach, wypędzaniu z domów, o kolumnach Polaków i Żydów, którzy musieli kopać własne groby, o zamknięciu ich w obozach, o zsyłaniu na niewolniczą pracę. „Myślmy — piszą dalej — o rozkazie wy-mazania z mapy waszej stolicy Warszawy, który został wykonany z właściwą nam, Niemcom, dokładnością. O kaźniach gestapo i SS, o ge-tie z jego 400 tys. ofiar, o obozie śmierni w Oświęcimiu, w którym 4 mln ludzi z całej Europy zostało spalonych w piecach i otwartych do-lach... Cała Polska była widownią „Grossaktion” roz-poczętej 1 września 1939 roku przez Niemców i w naszym imieniu przeprowadzonej: z 30 mln Polaków 6 mln zginęło — zamordowanych, zabitych... I to nie w czasie działań wojennych, lecz w czasie 5 lat okupacji, z zimnym wyrachowaniem i zaplanowaniem, na zarządzenie państwa za sprawą pełnego pogardy dla człowieka postuszeństwa wobec rozkazów!”

Autorzy postania stwierdzają, że nie zapomnieli tego i nie mogą zapomnieć, że walczą w NRF przeciwko temu, co mogłoby Polsce zwać za-grażać. „Dlatego — piszą — występujemy stale o uznanie granicy na Odrze i Nysie tak

• Dokończenie na str. 2

J. K. Wende przyjął delegację ugrupowania demokratycznego NRF

WARSZAWA (PAP). Przeby-wając w Polsce 5-osobowa delegacja działaczy ugrupowania Akcja Postępu Demokratycznego w NRF w składzie: Arno Behrisch, Hans Werner Barisch, Karl Freytag, Hermann Gautier, Ks. Heinrich Wenerer złożyła w dniu 28 sierpnia br. wizytę wicemarszałkowi Sejmu Janowi Karolowi Wende. W rozmowie poruszono żywo interesujące i interesujące społeczeństwo obu krajów.

W tym samym dniu delegację przyjął kierownik Ministerstwa Spraw Zagranicznych, wiceminister Józef Winięcki, przeprowadził z nią rozmowy.

Akcja na rzecz postępu demokratycznego stanowi przed-wyborcze ugrupowanie zachodniemieckich sil postepowych, w skład którego wchodzi m. in. Niemiecka Partia Komunistyczna, Niemiecka Unia Pokoju oraz niektóre oddziały Socjalistycznego Związku Studentów.

27 bm. w Helsinkach zakończyło się światowe spotkanie solidarności młodzieży i studentów z Niemciami. Na zakończenie obrad uchwalono trzy dokumenty: oświadczenie, apel i załączenie.

Na zdjęciu: sala obrad w czasie ostatniego posiedzenia. CAF — UPI — telefoto

Pismo działaczy Wiadomości z Czechosłowacji

Dokończenie ze str. 1
ze przez rząd NRF. Dopóki rząd NRF podtrzyma swoje...

W 30 rocznicę napaści

Dokończenie ze str. 1
Rocznica września obchodząca również środowiska...

Dokończenie ze str. 1
wojsk radzieckich, tymczasowo rozlokowanych na terytorium CSRS...

Dokończenie ze str. 1
Kocik pisze, że J. Pavel, minister spraw wewnętrznych CSRS...

Dokończenie ze str. 1
Pod tytułem „Zdemaskowanie działalności byłego ministra spraw wewnętrznych J. Pavela...”

Geodeci radzieccy goszczą na Wybrzeżu

Do Gdańska przybyła grupa geodetów radzieckich ze znanym naukowcem z Moskiewskiego Instytutu Inżynierów Geodezyjnego Urzędowania...

Ts/s „Stefan Batory” odplywa dziś do Kanady

Od nabrzeża Francuskiego sprzed Dworca Morskiego w Gdyni odbędzie się na południe nasz transatlantyk ts/s „Stefan Batory”...

Gdańskie obchody

Dokończenie ze str. 1
mił Radzieckich poległych w walkach o wyzwolenie naszego miasta; o godz. 13.30 — na Westerplatte...

Działalność Mao Tse Tung

Dokończenie ze str. 1
ze ekspansjonistycznymi dążeniami Pekinu. Arsenali wojskowe maolistów są zapelnione nową bronią...

Piłkarze MZKS Gdynia zasłużyli na wysokie noty za środowy mecz z Zawiszą w Bydgoszczy

Po powrocie zespołu piłkarskiego MZKS Gdynia ze środowego II-ligowego meczu w Bydgoszczy z Zawiszą (jak podaliśmy, gdyśmy zremisowali 1:1) zwróciliśmy się o kilka szczegółów na temat tego meczu...

WOJEWÓDZKIE PRZEDSIĘBIORSTWO USŁUG RÓŻNYCH PRZEMYSŁU TERENOWEGO W GDAŃSKU-LETNICY UL. UCZNIOWSKA 2

MATRYMONIALNE
PRAGNIESZ szczęśliwego małżeństwa — pisz do „Jutrzenki”, Radom, Moniuszki 16, K-5832

SPECJALISTA — skórne, weneryczne, dr. Lipiński — Sopot, Chrobrego 22, telefon 51-06-37, G-25324

PRACA
POMOC dochodząca na 4 godziny — potrzebna, Wrzeszcz, Kościuszki 26-1, G-25826

MOTORYZACYJNE
„WARTBURG”, typ 312, sprzedam, Zygda, Starogard Gd., Parkowa 9, tel. 27-82, P-697

Komunikat
Gdańska Gra Liczbowa „JANTAR” zaprasza do udziału w 637 kolejnej grze.

Augustyna Damps
Msza żałobna odbędzie się w dniu 30 sierpnia br. o godz. 9 rano w kościele Jezuitów.

Stanisław Bryll
W dniu 27 sierpnia zmarł nagle, w wieku lat 69, najdroższy mąż, ojciec, teść, dziadek, brat i szwagier

Mieczysław Markwicz
Nabożeństwo żałobne odbędzie się dn. 30. 08. 1969 r. o godz. 13.30 w kościele parafialnym O. O. Franciszkanów w Gdyni.

TADUSZ HENSZEL
W dniu 25. VIII 1969 r. zmarł w wieku lat 55 prezes Sp-ni Pracy „Elektrometal” Tezew odznaczony Złotym i Srebrnym Krzyżem Zasługi.

Zakłady
Zwalczania Szkodników Zbożowo-Mącznych Okręgowy Oddział w Gdyni, ul. Czerw. Kosynierów nr 41, tel. 21-26-17

LOKALE
POKOJ, kuchnia, przedpokój, łazienka (nowe budownictwo) zamieszkałe na dwa pokoje, kuchnia (konieczna łazienka), może być stare budownictwo, w Gdyni lub okolicy (blisko morza).

Lato odchodzi — odjeżdżają kosze z nadmorskiej plaży. Fot. J. S. Uklejewski

Lubaczów pragnie uczcić pamięć płk Dąbka

Pulkownik Stanisław Dąbek, dowódca Lądowej Obrony Wybrzeża w 1939 roku był chłopskim synem spod Lubaczowa w województwie rzeszowskim.

Z okazji zbliżającej się 30 rocznicy obrony Wybrzeża społeczeństwo Lubaczowa pragnie uczcić pamięć syna swej ziemi, który spoczywa na redwińskim cmentarzu.

W Lubaczowie buduje się szkołę, która otrzyma imię płk Dąbka. Młodzież tej szkoły zbiera materiały o swoim patronie. Żywo interesują się kompletowaniem dokumentów: Wydział Oświaty w Lubaczowie i miejscowy oddział ZBoWiD, który otrzymał list z dowództwa Marynarki Wojennej z zobowiązaniem ufundowania płyty pamiątkowej z popiersiem płk St. Dąbka. Warto dodać, że organizatorzy Lubaczowskiej uroczystości otrzymali od załogi „Dalmoru” 1000 zł.

Z przyjemnością odnotowujemy te dane, że „Widnokregami”, dodatkiem społeczno-kulturalnym „Nowin Rzeszowskich”.

A. B.

Liczyby o nas

- Mieszkamy luźniej
- Skróciliśmy 5-latkę o 2 lata

Główny Urząd Statystyczny zbilansował nasz mieszkaniowy majątek za ostatnie dwa lata i sygnalizuje w tej dziedzinie wiele interesujących zmian. Oto po raz pierwszy w latach 1967 i 1968 dynamika wzrostu zasobów mieszkaniowych wyraźnie wyprzedziła dynamikę wzrostu ludności. I to zarówno w miastach, jak i na wsi.

W porównaniu do roku 1966 liczba mieszkańców miast zwiększyła się o 4,3 proc., a liczba izb mieszkalnych o 6,9 proc. Obywateli zamieszkujących wieś ubyło w tym samym czasie o pół procenta, a liczba izb wiejskich wzrosła o 2,9 proc. Zatem generalny obrachunek dokonany na koniec ubiegłego roku mówi, że posiadaliśmy w kraju łącznie bez mała 22 miliony izb, z czego ponad 11,5 miliona w miastach i 9,9 miliona na wsi.

Poprawia nam to istotny wskaźnik, jakim jest przeciętna liczba osób przypadających na jedną statystyczną izbę. Spadł on w miastach z 1,40 do 1,37 a na wsi z 1,63 do 1,58 w porównaniu z rokiem 1966.

„Skróciliśmy” pięcioletkę o dwa lata, obrachunek GUS wykazuje bowiem, że założenia planu na lata 1966—70 w zakresie wskaźników zagęszczone

nia zostały w miastach osiągnięte już w 1968 roku, a na wsi sporo „przekroczone”, jako że plan zakładał 1,70 osób na izbę a już rok 1968 wykazał się wskaźnikiem znacznie niższym — 1,58.

Na ukształtowanie się takiej sytuacji mieszkaniowej miały wpływ z jednej strony procesy demograficzne, z drugiej szerszy front budownictwa mieszkaniowego.

Zarówno w wielkościach bezwzględnych, jak i w stosunku do liczby ludności rozmiary budownictwa mieszkaniowego są niemal dwa i pół raza wyższe w miastach niż na wsi.

Zdecydowanie „pierwsze skrzypce” przejęło budownictwo spółdzielcze — jego udział w całym budownictwie uśrednionym stanowią już 72,4 proc., podczas kiedy jeszcze rok wcześniej sięgał tylko 62 proc. Począwszy od roku 1965 liczba mieszkańców domów spółdzielczych podwoiła się, osiągając na koniec 1968 ponad 1,3 miliona osób.

Szczęśliwami, którzy otrzymali przydział mieszkań z uśrednionego budownictwa w roku ubiegłym, byli w pierwszym rzędzie pracownicy fizyczni — 54,4 proc. przydzielonych mieszkań, pracowników umysłowi — 41,3 proc. oraz renciści — 4,3 proc. W grupie przydziałów dokonanych przez zakłady pracy ze względu na kwalifikacje zawodowe, wykonywaną pracę i niezbędność dla pracodawcy (przeniesienia służbowe itp.) — przydziały dla pracowników przybywających z innych miejscowości stanowiły w 1968 roku przeszło 41 proc.

zyjnych. Zakupione licencje, m. in. od firm Grundig na magnetofony, Telefunken na adapter z automatycznym zmieniaczem płyt — zwiększają znacznie eksportowe możliwości naszego przemysłu elektrotechnicznego.

Poważną pozycję w obrotach „Universalu” stanowią sprzedaż kuchni gazowych, których ponad milion znajduje się już w Związku Radzieckim. Sprzedajemy je również do innych krajów europejskich, jak i krajów północnej Afryki. Polska jest aktualnie największym eksporterem kucharek gazowych wśród krajów RWPG.

Polski sprzęt sportowo-turystyczny za który, jak się przez widuje, uzyskamy w br. 20 mln zł dewizowych, znajduje coraz więcej nabywców — 1/3 eksportu kierowana jest do krajów kapitalistycznych, głównie do Kanady i USA. Na czele tej listy znajdują się rowery, których sprzedajemy w br. ponad 220 tys. sztuk, pliki sportowe i medyczne, sprzęt szermierczy, obuwie sportowe, amunicja myśliwska i sportowa, wyposażenie campingowe, łódzie i kajaki.

Tegoroczną nowością na liście eksportowej jest namiot 2-osobowy o lilipupiej wadze 1,6 kg. W przygotowaniu jest sprzedaż „rodziny” rowerów — obejmująca kolekcję dla dzieci od 2—7 lat 8—12 lat i starszych.

PO II PLENUM KC PZPR

W portfelu gdańskiego budownictwa

Przemysł budowlany zyskał w uchwale II Plenum KC PZPR pod wieloma względami priorytetową rolę. Oczywiście, przemysł w szerokim tego słowa ujęciu, od biur projektowych poczynając i na wykonawstwie kończąc, obejmujący przy tym produkcję materiałów budowlanych.

W najbliższych latach ma ją się zewrzeć, dzięki wielostronnemu poczynaniu, nożyce zapotrzebowania i zdolności wytwórczych budownictwa, przede wszystkim drogą wykorzystywania wszystkich rezerw produkcyjnych. Jaki będzie program dalszego rozwoju tego przemysłu w latach 1971—1975 wskażą ustalone obecnie plany inwestycyjne poszczególnych dziedzin naszej gospodarki, w związku z czym rozwojowe zamierzenia samego budownictwa zostaną sprecyzowane nieco później, w pierwszej połowie przyszłego roku.

W gdańskich przedsiębiorstwach budowlanych trwa jednak w międzyczasie intensywna praca nad pełnym rozeznaniem własnych możliwości oraz potrzeb zleceniodawców. Od paru dni odbywają się w Gdańskim Zjednoczeniu Budownictwa spotkania przedstawicieli przedsiębiorstw, na których przeglądane są portfele zleceń na rok przyszły. Jednocześnie rozszerzają się wyjaśniające kontakty z inwestorami oraz przedsiębiorstwami i zakładami pomocniczymi. W toku przeprowadzonej na tych spotkaniach konfrontacji zamierzeń i możliwości ich realizacji dają już o sobie znać zarówno efekty poszukiwania rezerw, jak i związane z tym różne problemy.

EFEKTY te są bezsporne. Okazało się, że prawie każde z przedsiębiorstw budowlanych może zwiększyć swą produkcję, przez lepsze zwłaskę wykorzystanie sprzętu. Spowodowało to już ze strony poszczególnych przedsiębiorstw starania o zwiększenie zadań na rok przyszły.

Zabiega o to m. in. Elbląskie Przedsiębiorstwo Budowlane, które, jak wszystkie wykonano z nadwyżką, Gdańskie Przedsiębiorstwo Budowlane Mięjskiego i niektóre inne. Ogółem budownictwo Wybrzeża zgłasza gotowość podniesienia wydajności produkcyjnej na jednego zatrudnionego o 3,5 proc., gdy w latach ubiegłych wydajność ta wzrosła tylko o 2 proc. Jak odkryte moce produkcyjne zostaną wykorzystane, to inna rzecz.

Pierwsze wstępne przy-

miarki potrzeb i możliwości ich zaspokojenia wskazują jedynie, że dysproporcja między zapotrzebowaniem ze strony inwestorów, a zdolnościami wykonawstwa, co w latach ubiegłych powodowało nie wykorzystanie przez województwo setek milionów złotych, w roku przyszłym będzie minimalna, jeśli nie zniknie wcale. Według danych zjednoczenia „na dziś” pod znakiem za pytania znajdują się jedynie zamówienia na roboty o wartości kilkuset milionów złotych. Oczywiście, biorąc pod uwagę inwestycje należące do przygotowania, a nie chęci. Obraz ten ulegnie jednak zapewne zmianom, gdyż z jednej strony sami inwestorzy weryfikują jeszcze swe zamierzenia, a z drugiej wpływać będzie na niego realizacja rozbudowy zaplecza pomocniczego budownictwa.

KONKRETNYM posunięciem organizacyjnym, wynikłym ze wspomnianej już konfrontacji, jest przygotowywanie zmian reorganizacji zadań poszczególnych przedsiębiorstw, zwłaszcza w zakresie budownictwa mieszkaniowego. Wstępny program tego budownictwa przewiduje zwiększenie ilości izb budowanych w przyszłej 5-latkę, w porównaniu z obecną, o 40 proc., z około 120 tys. izb do 160 tys. W okresie tym nastąpi dalsze przesunięcie „mieszkańców” w teren, gdyż w latach 1971—1975 wystąpi duże budownictwo w miastach powiatowych.

Ze 160 tys. izb dla trójmiasta ma przypaść ok. 90 tys., pozostałym zaś podzielić się: Elbląg — 16 tys., Tezno — 9 tys., Kwidzyn, Malbork, Wejherowo — po ok. 5 tys. W związku z tym Gdynskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Mięjskiego podzieli się rozbudowa Tezowa z Gdańskim Przedsiębiorstwem Budowlanym, a to ostatnie z Elbląskim Przedsiębiorstwem Budowlanym zadaniami w Dzierżoniu, natomiast — Gdynskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Mięjskiego, którego zdolności produkcyjne „Przymorze” już nie wyczerpuje, angażować się będzie jeszcze bardziej w rozbudowę Starogardu, Pruszcza, Pelplina. Projektowane zmiany rejonów obsługi zakładają nie tylko wyście naprzeciwko wzrastającym potrzebom poszczególnych ośrodków, ale i usprawnienie budownictwa,

a zarazem obniżyć jego koszty. Wiadomo bowiem, iż zmniejszają się one w miarę przybliżania się wykonawcy do placu budowy.

Nadmienić przy tym warto, że efekty prac nad realizacją uchwały II Plenum rokuja w gdańskim budownictwie także niemałe wyniki ekonomiczne. Podniesienie bowiem wydajności produkcyjnej na jednego zatrudnionego dodatkowo o półtora procenta musi przynieść oszczędności. Chyba, że wystąpią czynniki, które te oszczędności zniwelują.

A czynniki takie, jak wynika z przeprowadzonych rozmów, dają o sobie znać. Jednym na przykład z nich jest rezygnacja przez kolej z przewozu materiałów dla budownictwa na odległość poniżej 100 kilometrów. Wynikłe stąd trudności już ważą na realizacji zadań przez Gdańskie Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego. Zarządzenie kolei o ograniczeniu przewozów towarowych na odległość do 100 km nie towarzyszyło, niestety, jednoczesne wyposażenie budownictwa w odpowiedni park samochodowy, nie zbędne jednostki przewozowe nadchodzą z wielomiesięcznym opóźnieniem.

PERTURBACJE z transporem uzależniają także lokalizację niektórych zakładów prefabrykacyjnych. Nie rozwiązana jeszcze została również sprawa limitów inwestycyjnych budownictwa mieszkaniowego na rok przyszły, utrzymujących się na razie na poprzednio planowanej wysokości, gdy zadania rzeczowe zmienia-

ją się. Tendencja do rozszerzenia cyklu jednorocznego w tym budownictwie jest jak najbardziej słuszną, nie należy jednak tracić pierwszego kwartału, co wymaga odpowiedniego awansowania z roku na rok stanu surowego budynków. W toku dokonywanego obecnie przeglądu portfeli zleceń przedsiębiorstw pojawiają się od czasu do czasu u inwestorów tendencje do dekoncentracji robót. Wiele spraw pozostało jeszcze do rozstrzygnięcia w zakresie koordynacji współdziałania przedsiębiorstw budowlano-montażowych z podwykonawcami, aby uruchamianym rezerwowi wykonawstwa odpowiadały odpowiednie zdolności produkcyjne zakładów współdziałających.

Wylaniają się także liczne wewnętrzne problemy organizacyjne. Dyskusyjne są projekty powołania nowego zakładu — przedsiębiorstwa sprzętu ciężkiego, a w przyszłości — przedsiębiorstwa budownictwa ogólnego w Tezewie, utworzenia specjalnego zespołu do demontażu i montażu urządzeń dźwigowych, a nawet ewentualnej reorganizacji samego zjednoczenia.

Wszystko to wskazuje, że prace nad realizacją uchwały II Plenum przybrały w gdańskim budownictwie szeroki zasięg. W ich centrum znajduje się, jako najważniejszy problem, pełne wykorzystanie już ujawnionych i nadal ujawnianych rezerw produkcyjnych.

Józef OGRODNIK

Polska w czołówce eksporterów lodówek

„Universal” na światowym rynku

Do około 100 krajów na wszystkich kontynentach docierają wyroby eksportowane przez centralę handlu zagranicznego „Universal”. W ciągu 10-letniego istnienia „Universal” wyeksportował towary na łączną sumę 1,2 miliarda złotych dewizowych, zajmując tym samym miejsce w czołówce naszych przedsiębiorstw handlu zagranicznego.

Polski sprzęt elektrotechniczny znajduje nabywców u niedawnych eksporterów tego sprzętu do Polski. Np. do Czechostowacji sprzedaliśmy w ub. roku 85 tys. telewizorów, a w bieżącym roku eksport ten zwiększył się do 100 tys. sztuk, 4,5 mln odbiorczych lamp elektronowych sprzedaliśmy w roku bieżącym do Związku Radzieckiego; lampy i inne podzespoły radiowe zakupują u nas również CSRS i Węgry. Polska, jako jedyny kraj RWPG, produkuje automaty muzyczne (szafy grające), których sprzedajemy w br. za granicę ponad tysiąc sztuk. W eksporcie lodówek lokujemy się w europejskiej czołówce, w 1968 roku sprzedaliśmy ich ponad 118 tys. sztuk. Nowością na liście eksportowej „Universalu” są m. in. gramofony ze wzmacniaczem, zestawy stereofonijny „E-F”, odbiorniki radiowe „Ewa”, „Trys”, telewizory „Granit 101” i „Ametyst”.

Na liście odbiorców polskich wyrobów elektrotechnicznych wpisała się w tym roku Kolumbia, zakupując partię odbiorników radiowych i telewi-

Przed nowym rokiem szkolnym

Szansa dla matematyki

Zaczęło się to w 1966 roku we Wrocławiu, w Liceum im. Adama Mickiewicza. Stworzono tam wówczas pierwszą, eksperymentalną klasę dla uczniów o szczególnych uzdolnieniach matematycznych. A że Wrocław jest kolebką naszej elektroniki i maszyn cyfrowych — młodych matematyków zaczęło m. in. uczyć programowania kodów dla tych maszyn. Cechą wrocławskiego eksperymentu było jeszcze i to, że na dodatkowe „specjalistyczne” zajęcia szkolne przeznaczono większą ilość godzin kosztem wykładów z polskiego, historii i zajęć praktycznych.

Jeśli chodzi o wyniki nauczania, eksperyment powiódł się całkowicie, i mimo zmienionego programu absolwenci klasy matematycznej z powodzeniem zdali egzaminy wstępne na wyższe uczelnie. Następnie nie mieli trudności podczas studiów — mimo, jak się obawiano, jednostronnego przygotowania.

W roku następnym w Warszawie utworzono w liceach ogólnokształcących cztery klasy o kierunku matematycznym lub matematyczno-fizycznym, w roku 1968 było ich już kilkanaście — w Łodzi, Katowicach, Krakowie, Rzeszowie, Debicy, Toruniu, Wrocławiu i Poznaniu. W ro-

ku bieżącym takich klas będzie już ponad czterdzieści. Przyjmą one przeszło 1000 uczniów.

Nie wszystkie przeznaczone są dla szczególnie uzdolnionych matematyków. Większość nawiązuje do dawnego systemu licealnego, kiedy były ostatnie przed maturą klasy licealne miały kierunek humanistyczny, matematyczno-fizyczny albo fizyczno-przyrodniczy. Wprowadzone obecnie zróżnicowanie w niektórych klasach na korzyść przedmiotów matematyczno-fizycznych stanowi krok naprzód w reorganizacji naszego programu szkolnego, reorganizacji podyktowanej potrzebami.

które mogą być szczególnie przydatne. W rezultacie zdarza się, że uczeń zapowiadający się jako wybitny matematyk, z trudem radzi sobie z przedmiotami humanistycznymi, nie ma szans zdania do szkoły średniej i „ląduje” w szkole zasadniczej...

Pierwszy krok został więc już zrobiony. Miejmy nadzieję, że klas „matematycznych” będzie coraz więcej. Przydałoby się jednak, aby Ministerstwo Oświaty przygotowało wytyczne, jak dalece można zredukować program nauk humanistycznych w klasach przeznaczonych dla matematyków, aby osiągnąć jak najwięcej korzyści, nie powodując strat. I — rzecz szczególnie wagi — szkołom z takimi klasami trzeba zapewnić kadre nauczycielską na bardzo wysokim poziomie. Nie należy bowiem do wyjątków przypadki, że uczeń o wybitnych zdolnościach matematycznych ma większe zamiłowania do tej dziedziny wiedzy, niż jego nauczyciel. To z reguły powoduje konflikty, które nieraz decydują o przyszłości młodego człowieka.

Andrzej KOSKOWSKI

Wybrzeże — swej młodzieży

Spółczesność województwa gdańskiego wykazuje w tym roku wzmoczoną ofiarność na rzecz zapewnienia młodzieży coraz lepszych warunków nauki. Świadczą o tym wyniki zbiórki na budowę szkół i internatów za 7 miesięcy. Ogółem mieszkańcy Wybrzeża przekazali w tym czasie na wspomniany cel 41 268 000 zł, przekraczając dość znacznie zaplanowane wpływy. Najobfitszy dar złożył mieszkaniec Gdańska — 13 337 000 zł, Gdyni — 7 099 000 zł, Elbląga — 2 439 000 zł. Z miast powiatowych wysokimi wpłatami wyróżniły się Kartuzy — 1 545 000 zł, Wejherowo — 1 375 000 zł, Rogoźnica — 1 377 000 zł, Leśnik — 1 371 000 zł, Puck — 1 030 000 zł, Pruszcz Gdański — 1 516 000 zł.

Z poszczególnych warstw społecznych największe społeczeństwa dali ludzie pracy, wpłacając łącznie w całym województwie 29 179 000 zł. Szczególną ofiarnością wykazywali się spółdzielcy, którzy dali 5 317 000 zł wykonali już z nadwyżką swój roczny plan. W dość niskim natomiast procencie wpłynęły świadczenia od ludności wiejskiej, która na planowanych 8 mln zł zebrała tylko nieco ponad 3 mln zł. A przecież to młodzież wiejska korzysta w dużej mierze z budowanych z ofiarności społecznej internatów.

Do wykonania rocznego planu pozostało jeszcze zebrać ok. 20 mln zł. Przedstawione wyniki pozwalają spodziewać się, że przewidziany fundusz, w kwocie 62 mln zł, zostanie osiągnięty z nadwyżką.

J. O.

Nowy numer „Tygodnika Morskiego”

Kolejny 34 numer „Tygodnika Morskiego” jest zredagowany ze wspomnień i relacji uczestników kampanii wrześniowej na Wybrzeżu oraz opisów atmosfery tamtych dni.

I tak Wacław Hórski w reportażu pt. „Stuchaj, Herr Kamerad” relacjonuje przebieg walk na półwyspie helskim, a Elżbieta Pogorzelska — wojenne losy rozeszłego latarnika Władysława Wzorka, zaś Henryk Chmielowski przypomina bohaterstwo obrońców Westerplatte na podstawie wspomnień maty Bartosza.

Poza tym znajdują czytelnicy w numerze dalszy odcinek publikacji opartych na wspomnieniach agenta przedwojennej „dwójki” o działalności polskiego kontrwywiadu na terenie Wybrzeża.

Rozbudowa osiedla na Witominie

Fot. Wł. Nieżywiński

O dotychczasowej realizacji inwestycji komunalnych w Gdańsku

W roku bieżącym nakłady na inwestycje komunalne kontynuowane i nowe rozpoczynane w Gdańsku wynoszą ogółem 130 487 000 zł. W pierwszym półroczu wykorzystano ogółem 48 723 000 zł, wykonując w ten sposób 37,3 proc. planu rocznego.

Są to słabe wyniki, spowodowane nie przekazaniem kilku inwestycji, które miały być oddane do użytku w pierwszych miesiącach roku i opóźnieniem realizacji zadań w planowanych nowych inwestycjach. M. innymi miała być ukończona budowa drogi do Gdańskich Zakładów Nawozów Fosforowych. Tymczasem dopiero 18 lipca udośćpiono dla ruchu kołowego jezdnię, a roboty torowe mają być zakończone 30 września. Na dobro głównego wykonawcy, którym jest Gdańskie Przedsiębiorstwo Robót Drogowych zaliczyć można obiektywne trudności jakie sprawiło pozyskiwanie chętnych do zajęcia się robotami torowymi.

Nie doczekało się realizacji następnego zadania: budowa 2,3 km sieci ciepłowniczej na głównym mieście. Wykonawca: Wojewódzkie Przedsiębiorstwo Robót Wodociągowo - Kanaliza-

nień w realizacji bądź nie rozpoczęcia robót.

Jeszcze przed nami parę miesięcy do końca tego roku, chyba uda się nadrobić spore zaległości i za radzić niektórym kłopotom materiałowym. Wszystko zależy od samych wykonawców od których spodziewamy się zwiększenia tempa robót, przestrzegania terminów planowanej realizacji tegorocznego zakresu prac. Lecz na pewno można było uniknąć wielu inwestycyjnych „nieporozumień”, przygotowując dokumentację techniczną. Wiadomo że każda poprawka dokumentacji pociąga za sobą zwłokę w przystąpieniu do robót i hamuje tok prac już rozpoczętych.

Jar

HALO, TV 31-45-17 **wczasowicze i lutyjsi sygnalizują**

Pracownicy „Wólcanki” — 9-osobowa grupa przebywająca na urlopie w Sopocie chwaliła sobie wyżywienie i ja kleś korzystali stając się w barze „Rybaki” na trasie Sopot — Jelitkowo. Również pochlebnie wyrażali się o kuchni „Algi” wczasowicze J. i K. z Sopotu.

Natomiast niepochlebna uwaga na temat niebłędnego gospodarza restauracji na dworcu gdańskim przekazał nam wczasowicz, mieszkający w Łodzi. W dniu ulęwy, tj. we wtorek personel restauracji zatykał gazetami otwory okienne po wybitych szwach. Do dziś są szyby nie wprawione. Wygląda to bardzo nieporządnie i nie dodaje splendoru restauracji „Warsu”.

Czytelnik zmotoryzowany zwraca uwagę na wymagające naprawy wybrzuszenie jezdni na trasie z Oliwy do Sopotu.

Płk rezerwy, Władysław N. z Warszawy jadąc samo chodem z Pucka do Leby miał niemiłą przygodę — awarię wozu która jednak skończyła się pomyślnie dzięki życzliwej pomocy dyrektora państwowego PGR — Roszczyce. Dzięki tej życzliwości nie tył ko samochód został naprawiony, ale jadący nim mieszkańcy miasta zobaczył jak wy-

gląda PGR, przekonał się, że jest to ośrodek postępu rolniczego i kultury na wsi. Władzie światłem, czytaniem, kąpielą w kąpielisku, muzyką w magnetofonie. Dowiedzieli się że gospodarstwo ma swój zespół artystyczny i orkiestrę, a porządnie utrzymane budynki wywarły jak najlepsze wrażenie kształtując pochyłą opinie o wsi woj. gdańskiego. Dziękujemy za uwagę, czekamy na telefon: 31-45-17 w godz. 10-12 jeszcze tylko w dniu dzisiejszym. W sobotę bowiem jak zwykle telefon nasz jest nieczynny. Dziś kończymy nasze sezonowe rozmowy, ponieważ we wrześniu rubryki tej w gazecie nie prowadzimy uważając że większość wczasowiczów już powróciła do domów.

W 30 rocznicę...

UROZCZYNIENIE SPOTKANIA ZBOWIDOWCÓW

„Dziś o godz. 15 w świetlicy „Dalmoru” w Gdyni odbędzie się w 30 rocznicę napaści hitlerowskich Niemiec na Polskę uroczyste spotkanie członków ZBOWiD i KOR z „Dalmoru” z młodzieżą dalmorowską. W spotkaniu udział weźmie członek Rady Naczelnej Zarządu Głównego ZBOWiD i członek Zarządu Okręgu ZBOWiD w Gdańsku kmrdr Czesław Witczak.

Koło ZBOWiD w Gdyni — Wągorze Nowotki zapraszają członków na wieczór przy Reja 2a o godz. 18.

Teatr Małych Form zaprasza na program pt. „Pamięć tamtych dni” poświęcony 30 rocznicy wybuchu II wojny światowej w reżyserii Andrzeja Grzegorzewicza. Wykonawcy: Barbara Patorka, Jerzy Dąbowski, Andrzej Grzegorzewicz, Edward Ozana, Andrzej Bartoszewicz. Impreza odbędzie się w piwnicy Wojewódzkiego Domu Kultury dnia 1 września o godz. 19.

Dziś zmiana w rozkładzie jazdy Gdynia-Wejherowo

W związku z robotami elektryfikacyjnymi ruch pociągów trakcji elektrycznej na odcinku Gdańsk — Gdynia i Wejherowo odbywać się będzie w zmienionym rozkładzie jazdy. Z Gdyni Gł. do Gł.-Chyloni pociągi nie będą kursowały: o godz. 10.19, 14.56 i 15.26; z Gł.-Chyloni do Gdyni Gł. pociągi nie będą kursowały o godz. 10.38, 15.16 i 16.05; z Gdyni Gł. do Wejherowa pociąg nie będzie kursował o godz. 10.37, 12.19 i 14.49; z Wejherowa do Gdyni Gł. pociągi nie będą kursowały o godz. 11.31, 13.16 i 15.31.

Pociąg odjeżdżający z Gdańska Gł. o godz. 15.07 do Gł.-Chyloni nie będzie także kursował, jak również pociąg z Chyloni do Gdańska Gł. odjeżdżający o godz. 16.45.

Szczegółowe rozkłady jazdy znajdują się przy kasach biletowych.

Niemen w hali Stoczni Gdańskiej

Już od dziś we wszystkich oddziałach „Orbisu” w trójmieście, w kasie „Balt Tourist” w Gdańsku oraz w kasie nr 5 przy wejściu na moło w Sopotie można nabywać bilety na atrakcyjne koncerty, które stanowią będą akord zamknięcia II Festiwalu Zespołów Młodzieżowych o „Kotwie” w Sopotniek Lata 69”.

W dniach 7 i 8 bm. o godz. 17 i 20.15 w hali widowiskowej Stoczni Gdańskiej odbędą się wielkie koncerty z udziałem „ALIBABEK”, czechosłowackiego zespołu „FLAMENGO” z angielską wokalistką Joan DUGGAN oraz Czesława NIEMENA. Koncerty w hali stoczni będą piąty i szósty etapami znakomitego piosenkarza po powrocie z długotrwałego tournée koncertowego we Włoszech.

WYPYKI

W Gdańsku — Wrzeszczu na skrzyżowaniu ul. ul. Marynarki Polskiej i Szwajckiej kierowca samochodu ciężarowego „Lublin” GA 03-19 Jan K. nie udzielił pierwszeństwa przejazdu tramwajowi linii „13” i doprowadził do zdarzenia. W krótkim czasie od zdarzenia został wywołany na kwotę ok. 15 tys. zł. Na szczęście obszar nie był ofiar ludzkich.

W Gdańsku-Oruni na ul. Jedności Robotniczej 11-tletnia treni C. weszła na jezdnię i niezdeterminowana cofnęła się wpadając pod nadjeżdżający samochód osobowy „Wartburg” GA 97-85. Dziewczynka odniosła ciężkie obrażenia ciała.

Uwaga, dziecko!

Wrzesień pod hasłem: „Bezpieczna droga do szkoły”

W nowym roku szkolnym w woj. gdańskim uczęszczać będzie do szkół podstawowych 254 tys. dzieci, w tym 25 500 I-klasistów, którzy po raz pierwszy w życiu przekroczą szkolne prógi. Niezapomniana to i radosna chwila w życiu każdego dziecka, bo to przecież ich pierwszy samodzielny i oficjalny krok do... wiedzy. W tak uroczystym dniu, rodzice, a przynajmniej jedno z nich zwykle odprowadza swoją pociechę do szkoły. Pojem jednakże ta młoda latorośl idzie i wraca ze szkoły — sama! Niejednokrotnie musi przejść przez kilka ulic, często bardzo ruchliwych, a jest niedoświadczona, nieopanowana jeszcze i stąd o wypadek nie trudno. Początkowa radość może łatwo zamienić się w dramat, gdy dziecko znajdzie się pod kołami pojazdu, często wychodzi z wypadku okaleczona, a bywa, że przyplaca to życiu.

Wymownymi liczbami zapisana jest corocznie kronika wypadków. W ub. roku w skali krajowej zginęło w nich 469 dzieci do lat 14 a 3623 odniosło cięższe, bądź lżejsze obrażenia, przy czym 1555 wypadków nastąpiło na skutek braku opieki nad nieletnimi. W naszym województwie w tym samym okresie zginęło 17 dzieci, a 262 odniosło rany. Dodajmy, że w I półroczu br. zanotowano już 6 wypadków śmiertelnych oraz 91, podczas których dzieci zostały ranne. Wstrząsające są te dane!

Podobny zresztą apel kierujemy pod adresem wszystkich rodziców i opiekunów tych dzieci, które — z takich czy innych względów — same odbywać będą drogę do szkoły. Chodzi o wdrażanie im podstawowych przepisów obowiązujących pieszych podczas przechodzenia przez jezdnię i skrzyżowania, wyrobienie nawyku zwracania uwagi na jadące pojazdy, a także przypomnienie, że jezdnią nie jest miejscem zabawy itd.

Jak nas informuje kpt. Kazimierz Lewczuk z Komendy Wojewódzkiej Milicji Obywatelskiej w Gdańsku, KW MO wspólnie z powiatowymi inspektorami ruchu drogowego w całym województwie poczynił już odpowiednie kroki, aby akcja profilaktyczna przyniosła pomyślne rezultaty. Organizatorzy akcji w województwie wysłali już do wszystkich szkół, baz transportowych i przedsiębiorstw komunikacyjnych różne plakaty, które rozwieszono na widocznych miejscach przypominać będą kierowcom o konieczności zwracania uwagi na dzieci. Jedno z hasel brzmi następująco: „Stop! — Dziecko na drodze!”

Ponadto do wszystkich rodziców (a jest ich w naszym województwie ponad 25 tys.), których dzieci po raz pierwszy pójdą do szkoły wysłano specjalne poczytelne apelujące o odcienie młodzieży opiekę, z jednoczesną prośbą, by rodzice uczyli ich korzystania z dróg publicznych.

Warto również dodać, że KW MO wspólnie z Kuratorium Okręgu Szkolnego w Gdańsku opracowało program zasad nauczania ruchu drogowego w szkołach podstawowych i zawodowych przez nauczycieli w ramach zajęć programowych tych szkół. Specjalne zarządzenie kuratorium w tej sprawie wejdzie w życie z dniem 1 września br.

Przewiduje się także możliwość zorganizowania w najbliższym czasie przez MO, kuratorium i PZU specjalistycznych kursów konferencji dla nauczycieli, którzy uczyć będą w szkołach przepisów obowiązujących w ruchu drogowym.

Wszystkie te posunięcia stwarzają szansę, oczywiście pod warunkiem zespolenia wysiłków zarówno ze strony MO, MSR, szkół, rodziców i samych dzieci, że podczas tegorocznego września — a i w późniejszym okresie także — wypadki drogowe na naszym terenie zmniejszą do minimum. A o to przecież głównie nam chodzi.

Pamiętajmy zatem o zagwarantowaniu dzieciom bezpiecznej drogi do szkoły!

Hubert OTTO

FILMY z wojny

W dniach od 2 do 5 września wyświetlane będą w Gdańsku filmy obrazujące barbarzyński mechanizm przygotowań Niemiec hitlerowskich do wojny, tragiczne dni września 1939 roku i wreszcie rok 1945 — przynoszący wolność ciemiężonym narodom.

Codziennie od godz. 18 na Długim Targu oglądać będziemy: 2.9 film pt. „Wolne miasto”, 3.9. film pt. „Wrzesień 1939”, 4.9. film pt. „Zwyczajny faszyzm” i 5.9. filmy pt. „Westerplatte” i „Operacja trójmiasto”.

PROGRAM III

17.05 Quodlibet, 17.30 Klauzura i Messalina, odc. pow. R. Gravesa, 17.40 Salon muzyki mechanicznej, 18.00 Ekspres przez świat, 18.05 Zapraszamy do nas — wielkopolski magazyn turystyczny, 18.25 Wielki jazz — Zbuntowani z Minton's Playhouse, 19.00 Co wieciez pow., w wyd. dźwięk, „Zakłady dwór”, 19.30 Las ułoiły te piosenki, 19.45 Minimax, 20.05 Myśli srebrne i złote, 20.15 Mikrorotał Michała Burano, 20.25 Omnibus muzyczny, 20.50 Druh — dziadek, 21.00 Uchem słonia, 21.20 Mecz sweet kontra rhythm and blues, 21.50 Suita tygodnia — S. Prokofiew, „Kopciuszek”, 22.00 Fakty dnia, 22.08 Gwiazda siedmiu wieczorów — Anne Sylwester, 22.15 Klatka — rep. Krystyna Melion, 22.35 Ballady spod semafora, 23.00 Lambro, poemat J. Słowackiego, 23.05 Muzyka nocą, 23.50 Spiewają Alibabki.

PIĄTEK

8.45 „Biały obłok”, film fab. produkcji czechosłowackiej, 15.30 Międzynarodowy rytuning w lekkoatletyce na targach, 17.30 DTV, 17.40 Przed zjazdem piosarzy Ziem Zachodnich i Północnych”, 17.55 „Moldawska rapsodia”, film prod. radz. 18.50 „Zaczęło się w Sklabinskiej Dolinie”, program dokum. o Powstaniu Stowickim, 19.20 Dobranoc, 19.30 DTV, 20.00 „Generał Ludwik Swojoda”, program dokumentalny, 20.20 „Kolej lata”, film fab. prod. czech., 21.15 Recital piosenkarzy, 21.45 DTV.

Zabawo-znaleziono

Zginął pekińczyk bezowy Kajtus w okolicach ul. Nowowiejskiego we Wrzeszczu. Znaleźć proszą właścicieli o telefon nr 41-92-82.

Apoteki

GDANSK — apt. nr 78, ul. Kartuska 17; WRZESZCZ — apt. nr 7, al. Grunwaldzka 83; OLIWA — apt. nr 97, ulica Śląska 66b; SOPOT — apt.

Teatry

GDANSK, Teatr Wielki — „Rzecz listopadowa”, godz. 19.30. SOPOT, Kameralny, „Apetyt na czeresnie”, godz. 19.30. „Non-Stop”, „The Rebels”, godz. 18.

Kina

GDANSK „Leningrad” — „Damski gang”, ang., od 16 l. g. 10, 12.30, 15, 17.30, 20. „Kamerale”, „Król Edyp”, wł., od 16 l., godz. 15.30, 17.45, 20. „Kosmos”, „Wielki wąż Chin gachgook”, NRD, od 12 l. g. 16, 18. „Dziwiska dia księcia”, wł., od 18 l. g. 20. „Drukarz”, „Synowie Katie Elder”, USA, od 16 lat, godz. 16.30, 19. „Piast”, „Przygody Tomka Sawyera”, rum., od 11 l. g. 17.45; „Skąd przychodzisz?”, fr., od 18 l., godz. 20. „Młodawa”, „Agent o dwóch twarzach”, fr., od 14 l. g. 16.30, 19.15. „Gedania”, „Pan Wolodyjowski”, pol., od 14 l. g. 16, 18.45. „Przyjaźń”, „Ruchome pianki”, pol., od 16 l. godz. 17, 20. „Wrzos”, „Po wielkiej burzy”, szwajc., od 11 l. g. 10, 12; „Kochany lo-buz”, fr., od 18 l. g. 16, 18.20. „Zak”, „Ringo Kid”, USA, od 14 l. g. 15.45, 18.20.15.

WRZESZCZ „Złotych”, „Obcy w domu”, ang., od 18 l. g. 15.15, 17.45, 20.15. „Bajka”, „Szalony kochanek”, USA, od 11 l. g. 10, 17.30; „Kobieta o-wad”, jap., od 13 l. g. 12.30, 15.20. „Tramwajarz”, „Gorące życie”, wł., od 16 l. g. 16.